

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVȘCHI
Telefon 13—74

Mănăstirile noastre.

În șirul frumoaselor lucruri ale trecutului nostru sunt socotite și mănăstirile. Oare penținece numai ale trecutului? Nu se lucrează în ele cel puțin cât s'a lucrat în trecut? Nu se ridică și astăzi rugăciuni de mărire, din sute de suflete dedicate cu totul acestei creștinești misiuni? Nu se singhiunește trupul cu mătani, posturi și veghi, pențineca să înfrângă patimile și să deschidă larg porțile contemplației, sufletului obidit de nenumăratele ispite ale simțurilor? Astfel de întrebări și multe altele îți incolțesc în minte numai atunci, când cu trecutul învățat din cărți ți se dă ocazia să compari prezentul. O întrebare însă tot mai mult te chinuiește: au dreptul, unii, să batjocurească, să dejosască aceste sfinte lăcașuri împreună cu toți aceia, cari și-au închinat zilele celei mai desăvârșite vieți pământene; sau în ce măsură pot să se laude alții cu trecutul glorios al lăcașului, care acum pe ei îi adăpostește. Numai unii să aibă dreptate, sau numai unii să acopere adevărul, încununând realitatea tristă cu flori răsărite în vremurile de slavă ale acestor instituții? Îndoiala te face să te apropii de ele cu ochiul scrutător al necredinciosului, să cumpănești spusele unora și afirmațiile celorlalți, să pătrunzi adevărul așa cum este. Și nu rareori ți-se întâmplă să te liniștească realitatea însăși, care nu e nici așa de monstruoasă cum o văd unii și nici așa de strălucitoare cum o cred ceilalți.

În vara anului trecut am avut ocazia să cunosc mănăstirile Suzana și Cheia, prima, de călugărițe, a doua de călugări, situate pe calea încântătoare a Teleajenului. În vara aceasta am colindat mănăstirile: Văratecu, Agapia, Neamțu cu schiturile Obe-

denie și Procof, Secul și schitul Durău. Primele așezate pe văi admirabile, înfundături pitorești, sunt podoabe neprețuite ale județului Neamț. Poziția plăcută a schitului Durău e determinată de muntele Ceahlău din spatele lui. Dar nu vreau să fac geografie. Că sunt locuri cu frumuseți naturale neîntrecute, o dovedesc sutele de oaspeți, cari își petrec verile acolo. Eu aș vrea să povestesc unele impresii în legătură cu viața mănăstirească, pe care am văzut-o. Poate, vor explica în parte, atitudinea celor ce văd numai răul. Vor fi totodată indigitări pentru rostul lor în zilele noastre.

Doă chestiuni își caută deslegarea în legătură cu problema mănăstirilor: 1. Problema întreținerii lor. 2. Problema rostului lor în societatea românească de astăzi. Le vom lua pe rând.

Mănăstirile noastre au avut în trecut moșii întinse. Din ele își satisfăceau nevoile. Mai mult chiar, o parte din călugări erau ocupați cu economia câmpului fie ca supraveghetori ai iobagilor, fie ca simpli lucrători. Prin secularizarea de acum vre-o 70 de ani și prin reforma agrară din zilele noastre moșiile s'au redus considerabil. Veniturile extraordinare, de altădată, astăzi nu mai sunt. Statul a introdus în buget o sumă anumită pentru întreținerea mănăstirilor și a călugărilor. Astfel avem o categorie de oameni, cari prin votul lor s'au lepădat de orice avere sau venit personal pentru a-l închina colectivității și binelui obștesc, de altă parte însă aceiași oameni încasează personal, din bugetul Statului, o anumită sumă — foarte redusă — destinată satisfacerii nevoilor personale. Un fenomen destul de curios: încasezi bani de la Stat penținecă te-ai dedicat supunerii absolute, castității și sărăciei de bunăvoie, pen-

trucă te-ai hotărât să-ți petreci restul vieții în post și rugăciuni. Privită astfel chestiunea, ce ai putea obiecta aceluia, cari hulesc călugări și mănăstiri. Las' că rostul mănăstirilor nu se poate reduce numai la post și rugăciunie. Dar chiar când ar fi aceasta unica lor țintă, ar trebui să știe, că poți face orice vrei în societatea actuală, cu o singură condiție: să nu-i alterezi bunul mers și nici bunăstarea semenilor. Moralismul însuși — chiar în forma unilaterală a postului și rugăciunilor. — nu poate voi decât binele societății. Iar binele se poate face și pe cale pozitivă, nu numai negativă, ferindu-te de a face rău. Dar să revenim. Mănăstirile au un motiv legitim, când iau bani dela Stat: averile le-au fost luate de către Stat, deci Statul n'are decât să le răscumpere pe o cale oareșică, și cea mai nimerită este îngrijirea zidurilor și întreținerea călugărilor. Este calea cea mai bună? Cred că nu.

Evident, să trăiască cât de restrâns din sumele primite dela Stat, ar fi destinate direct peirii. Și totuși rezistă. Explicația nu e grea. Știm că mănăstirile sunt așezate în regiuni muntoase și poziții admirabile și ca privești. Ochii intelectualului obosit, privirea bogătanului înădușit de zăduful marilor orașe de pe câmpie s'au oprit asupra lor. Așa au devenit stațiuni climaterice căutate de mulți. E drept, că prin aceasta sfințenia lăcașurilor s'a pierdut. Orașanul nu se poate lipsi cu totul de distracțiile lui obișnuite, și dacă nu poate avea teatru, operă, concerte simfonice, le duce pe cele prinse pe placa gramafonului. Abstrăgând dela acest inconvenient — în loc să ofere pe lângă reculegerea fizică și una sufletească, se laicizează — mănăstirile și-au creiat un mijloc de câștig. Chiria caselor și a camerilor aduce și ea un venit, care însă, în mare parte, trebuie folosit la îngrijirea și repararea lor. Venitul este și nu este.

Am mai văzut la Văratecu și Agapia ateliere de țesătorie. Covoarele dela Agapia sunt renumite. Ideia înființării astorfel de ateliere a fost una dintre cele mai bune. Un mijloc sigur și în același timp cinstit de a-ți câștiga cele de lipsă pentru trai. Păcat numai că, în raport cu numărul călugărișelor, atelierele sunt foarte restrânse.

Câștigurile realizate s'ar putea ridica la sume considerabile, cu cari să se întrețină nu numai mănăstirea și călugărișele ci chiar orfelinele sau alte instituții de binefacere.

În mănăstirile de călugări, din acest punct de vedere, lucrurile stau mai rău. Bărbatul nu e femeie, apoi de ar pune acelaș vot înaintea lui Dumnezeu. De departe observi deosebirea în chivernisirea celor ale căsii. Stațiuni climaterice sunt și mănăstirile de călugări, dar totuși ele nu-ți pot oferi aceea atmosferă specială și curățenie, ce ți-o oferă acelea.

Ar fi bine să se întocmească și aici ateliere, cu ocupații bărbătești. Tinerii frați ar putea învăța meseriile ce le convin, ca să fie în stare a câștiga și mănăstirii. La Secu nu există alt mijloc de chivernisală decât daniile vizitatorilor și plata dela Stat. La Neamțu mai există și o tipografie mare. Durere însă sunt atâția călugări, cari colindă străzile fără căpătâiu, iar în tipografie sunt aplicați laici aproape jumătate. Un frate de acolo vrând să-mi caracterizeze importanța mănăstirii, îmi spunea: „Neamțu este Ierusalimul Moldovei“ — vorbe spuse probabil și de alții. — Ca să fie însă un adevărat Ierusalim, fie și numai al Moldovei, trebuie mai multă muncă. Prin aplicarea fraților sau a călugărilor în tipografie și ateliere speciale, nu se știrbește cu nimic chemarea lor. Sunt atâtea nevoi numai în biserică. Să ne gândim la obiectele reclamate de serviciul divin, lumânări de ceară curată — un prelat bisericese a vizitat mănăstirea Văratecu tocmai pe când eram acolo și se revoltase contra malcii starețe, că mai tolerează lumini din alte produse, decât ceară — sfeșnice, crucei de lemn sau metal, rame pentru icone, prapori, odăjdii etc. toate obiecte, ce într'un atelier bine organizat pe lângă o mănăstire oareșică le-ar putea produce.

Mai anii trecuți revista bisericească „Crucea“ făcea propagandă pentru societatea „Crucea“, a cărei menire este procurarea obiectelor necesare cultului, S'a uitat, sau s'a înconjurat tocmai principiul, de care erau conduși, anume — după cum spune — rostul societății este înlăturarea laicilor, adică a aceluia, cari vreau numai câștig material după producerea și comercializa-

rea obiectelor sfinte. S'a înlăturat comercializarea, dar nu și producerea, ea rămânând tot în mâni laice. Prin înființarea atelierelor de diferite specialități pe lângă mănăstiri s'ar putea satisface celalalt postulat.

În caz, că se pot susține singure, prin aceste mijloace, ba le mai rămâne și de prisosit, s'ar putea admite chiar o organizare, respective un birou aparte, care să funcționeze pe lângă Patriarhie și care să se îngrijască de această nouă organizare. Cred însă necesară organizarea atelierelor înainte de organul conducător. Nu se pierde nimic ci din contră se câștigă. În locul comisiilor, comitetelor, directorilor și inspectorilor, un pic de inimă din partea părinților stareți, de sigur cu multă pricepere, și lucrul a plecat de unde e natural, să plece, de jos în sus iar nu de sus în jos.

La noi de orduri călugărești cu misiuni culturale superioare deocamdată nu poate fi vorba. Încetul cu încetul prin puntea materială se poate însă trece și la cea culturală.

Sunt și alte mijloace tot atât de omenoase prin cari călugării și-ar putea asigura existența. S'ar infiltra și în sufletul lor dorul de muncă cinstită, în locul goanei după pomelnice. Căci să nu se uite un lucru, pe om oricât de puțină credință ar avea, îl ajung momente de neîncredere în propriile forțe. De aici până la încrederea în forțele supranaturale, nu e departe. Iar sentimentele sublime de spiritualism desfăcut de materie nu e bine să fie tulburate de dorul bănesc al cutărui călugăr sau cutărei călugărițe zeloase, căci astfel de sentimente și-se deșteaptă mai mult decât oriunde în preajma locurilor sfinte. O întâmplare dela Agapia m'a întristat foarte mult. Umblam cu ceilalți colegi dela o biserică la alta pentru a cunoaște tot ce era mai de preț. Nu ne-am dus cu gând de închinare, totuși, nu pot spune că vizita noastră s'ar fi asemănat cu vizita făcută la un muzeu. Într'un loc biserică era încuiată. Ne-am apucat să descifrăm inscripțiile de pe acolo. Deodată se ivește o maică mai bătrână și dă în vorbă cu noi. Din una din alta începe a ne întreba: „veniți de departe?... mai aveți mult de umblat?... asta vă va costa bani mulți... de bună seamă n'ați plecat cu bani puțini... uite Domnule, dacă mi-ți plăti, vă pomenesc

diseară când voi citi paraclisul“. Nu m'am gândit, că și călugărițele s'ar putea ruga pentru bani. Probabil de aceea am rămas așa de surprins.

Ce bine fac, și ce bine ar putea aduce mănăstirile? Spuneam, că ele sunt totodată stațiuni climaterice. Oamenii obosiți fizicește, sufocați de aerul înădușit al orașelor, caută locurile pline de adieri răcoritoare pentru a se întrema trupește. Lăcașurile sfinte ar mai putea servi și întremarea sufletească a oaspeților. Nevoie au de ea. Călugării, dar mai ales călugărițele, în loc să influențeze ele, se lasă influențate de spiritul laic al vizitatorilor.

La Suzana și Văratecu există câte un orfelinat de fetițe. Le-am văzut. Copii sănătoși, bine hrăniți, îmbrăcați modest dar plăcut, crescuți într'un spirit de moralitate deosebit pot servi ca model de creștere.

S'ar mai putea organiza adăposturi pentru neputincioși în măsura în care mijloacele materiale ar permite.

Tot aici, în mănăstirile de călugărițe s'ar putea pregăti surori pentru spitale. Devotamentul lor asigură pe jumătate vindecarea bolnavilor.

Pentru călugării ar fi alte misiuni. Ei ar putea lua ofensiva contra sectarilor. Colportajul de cărți sfinte, tipărite cu aprobarea autorității bisericești, cine l-ar îndeplini mai bine decât ei. Că aduc bisericii un folos de neprețuit, este indiscutabil. Sectarii prin cărți reușesc să prindă un număr mare de aderenți. Preoți misionari s'ar putea devota mai bine chemării lor, dacă ar fi călugări.

Renașterea mănăstirilor, chemarea lor la o nouă viață, necesitează adaptarea la viața nouă. Or spiritul vremii s'a schimbat. De oprit nu-l poți opri, zăgazuri în zadar i-ai punc, căci i-ai da numai ocazie să și-le rupă. Mai bine taiei ogașia și el te va urma.

L. Bologa.

Aberații religioase.

Cazul s'a petrecut în Kustanai în Siberia. Patrusprezece membrii ai unei secte religioase s'au închis în o biserică, au dat apoi foc bisericii și toți patrusprezece, au ars de vii. Ei declaraseră înainte „că vor să se jertfescă pentru Rusia pentru ca să o libereze de bolșevici.“

P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan în comuna sa natală.

Duminecă în 21 August crt. P. S. S. Episcopul nostru Nicolae și-a cercetat comuna sa natală, Aciliu, situată pe o vale încântătoare de sub Munții Carpaților din județul Sibiu, o comună mică, încunjurată însă de vii mănoase, bine îngrijite, cu case de zid, frumos înșiruite dealungul străzilor pardosite cu piatră cioplită, cu grădini pline de pomi roditori și cu gospodării exemplare de țărani bine situați, toți români ortodoxi.

În dimineața zilei Chiriashul nostru întâmpinat la hotarul comunei de un impunător banderiu de juni călăreți în pitorescul costum național al acestor harnici mărghineni, a fost condus în comună, în sunetele clopotelor, printre casele pavoazate cu minunate scoarțe naționale.

În mijlocul comunei sub o grandioasă poartă triumfală a fost întâmpinat de întreg poporul din comună și mulți oaspeți din comunele învecinate, unde preotul și primarul au adresat cuvinte calde de binevențare, la cari Prea Sfințitul a răspuns adânc mișcat de această primire atât de solemnă.

Prea Sfințitul a descins la casa părintească, de unde după un mișcător cuvânt de binevențare al protopopului Dr. Dumitru Borcea din Săliște a fost condus la biserică, cu Litia, de către un mare număr de preoți îmbrăcați în strălucite ornate, cu corul bisericesc din Săliște în frunte și urmat de mulțimea mare de popor, pentru care bisericuța veche din deal s'a dovedit și de astă dată, că nu este destul de încăpătoare.

Sfânta Liturgie a fost pontificată de însuși Prea Sfințitul Episcop Nicolae, fiind ascultată cu multă evlavie.

Prea Sfințitul a ținut o predică plină de povește, cari vor rămâne adânc altoite în sufletele ascultătorilor, canalizând viața lor în adevăratul spirit al Evangheliei lui Hristos.

Îndeamnă pe enoriași, să sacrifice la creșterea fondului pentru zidirea unei noi biserici potrivite, iar spre a premerge cu exemplu, P. S. Sa dăruiește parohiei în acest scop suma de 50.000 Lei.

Terminată fiind Sfânta Liturgie Prea Sfințitul Episcop Dr. Ioan Stroia, al Armatei, înconjurat de preoți, a celebrat un Parastas pentru odihna sufletelor reposeditorilor părinți și frați ai Preasfințitului Episcop Nicolae Ivan, strana fiind susținută tot de către escelentul cor al săliștenilor. La sfârșit s'a servit pomană tuturor celor prezenți, iar celor peste 100 oaspeți invitați ai Prea Sfințitului Episcop Nicolae s'a servit un prânz copios în școala comunală, unde a toastat: Prea Sfințiii Episcopi Nicolae Ivan și Dr. Ioan Stroia, protopopii Dr. Dumitru Borcea din Săliște și Nicolae Borcea din Făgăraș, prefectul județului Sibiu, Dr. Nicolae Regman, fostul prefect Dr. Nicolae Comșa, profesorul Ioan Oțoiu din Cluj și alții.

Toți cei prezenți am rămas adânc mișcați de efectul acestor solemnități pătrunzătoare, luând pildă să căutăm și noi cu sfințenie a păstra legătura pentru toată viața noastră cu blândul și bunul popor din mijlocul căruia ne-am ridicat.

Un participant.

Al 7-lea congres național

al Federației Asociațiilor Creștine studentești din România.

Federația Asociațiilor creștine studentești din România își ține anul acesta congresul național la Bran, între 28 August și 6 Septembrie a. c.

Inițiată în 1922 la Satul-Lung, Federația cuprinde afiliate trei asociații: Cea bucureșteană, cea din Iași și aceea din Cluj.

Răspunzând nevoiei de organizare a preocupărilor spirituale de latură religioasă, Federația și-a ținut în fie care an dela înființare, congresul său. Toate aceste momente de concentrare au însemnat în două feluri: 1. Un bilanț de activitate al fiecărei Asociații în parte și o mărturisire de experiență, pentru trecut și 2. O clarificare și orientare pentru viitor.

Reflectând luminile din toată lumea creștină, deci și de dincolo de granițele țării și stimulându-și propriile energii; începând dela valorile universal creștine, pentru a-și adânci confesiunea, cerând ajutor și dându-l, mișcarea religioasă în uni-

versitate a stat tot timpul ca o punte de trecere a spiritului studențimei dela mentalitatea universității către biserică.

Câștigându-și cu greu atenția și bunăvoința a celor ce o puteau ajuta și orienta și-a adâncit an cu an propria experiență.

Pentru congresul anului acestuia s'a alcătuit următorul program.

Motto: „Îngustă este calea ce duce la viață și puțini sunt cei ce o află“.

Conferințe: P. S. Tit Simedrea: Artă și religiozitate.

D. Nichifor Crainic: Misticism.

D. prof. univ. Nae Ionescu: Cult și dogmă.

D. prof. univ. Nae Ionescu: Evoluție și tradiție.

Pr. Gala Galaction: Taine.

Pr. Gala Galaction: Liturgicu creștin.

D. prof. univ. Tavaszy (Cluj): Convingerea și sfîntirea Universului.

D. prof. univ. Gönöczy (Cluj): Poate să se nască omul creștin?

Discuții generale.

1. Viața creștină în Societate și'n asceză. Problemă particulară. Profesia și Creștinismul.

2. Păcatul și iertarea.

Cercuri.

1. Evanghelia lui Ioan. Problema dragostii.

2. Predica de pe munte.

3. Epistola lui Paul către Coloseeni.

4. Har și Lege.

Se vor face șezători, seara focuri în pădure. După Congres o excursie în Bucegi: Cheile Ialomicioarei, Peștera Ialom, și întoarcerea prin Sinaia. În timpul Congresului se vor face plimbări și excursii mici prin împrejurimi.

Informații de ordin material:

Costul întreținerii pe zi 50—60 lei. Cei pe cari chestiuni de ordin material i-ar împiedeca să vină, sunt rugați să anunțe Federația, pentru a li se acorda, eventual, reduceri.

Înscrierile la Școala de cântăreți bis.

Înscrierile la școala de cântăreți bisericești din mănăstirea Cozia, se fac până la 29 Septembrie, când se va ține și examenul de admitere. Școala are internat și o secțiune de meserii cu patru ateliere. Cursurile încep la 1 Octombrie.

Secta unitară din Transilvania.

Expunere istorică și combatere din punct de vedere dogmatic ortodox. (Teză de licență.) A. Gliga.

Urmare.

II.

Izvoarele ce le-am aflat și folosit fiind în mare parte scrise de unitari, negreșit nu pot fi de tot imparțiale, pentru că doar este interesul lor de a căuta și dovedi existența unitarismului — deși nu în forma în care se prezintă acum — din timpul apostolic și sec. I. d. Chr. Simen Domokos ne spune în cartea: „A szent háromság eredetének és kifejlődésének története. Pest 1876:“ Nu trebuie să credem că unitarismul de azi ar fi întru toate egal cu creștinismul vechi, pentru că creștinii primi precum și primii părinți în simplitatea lor au crezut orbește și în astfel de lucruri, despre cari un creștin adevărat de azi nici nu voește să audă. Ei au crezut în sfârșitul apropiat al lumii, despre întoarcerea și domnia de una mie de ani a lui Isus pe pământ, credeau în existența iadului (alvilág) unde trec sufletele după moarte precum și în existența dracului. Despre toate aceste nu cred acum nu numai unitarii ci nici chiar cei mai bigoți ortodoxi“. În aceste cuvinte vedem o mulțime de negațiuni pe cari le aplică Simen D. ca unitar celor de o credință cu el.

El spune că dacă am examina punctele de credință ale confesiunilor de azi, atunci ar trebui să recunoaștem că credința unitarilor se apropie — cu toate cele spuse mai sus — mai tare de creștinismul vechi, și că însuși Isus cu Apostolii săi ar fi învățat unitarismul curat.

Atanasie să fi recunoscut după Simen în „De sententia Dionysii“ că apostolii au învățat la început numai omenirea lui Isus și că neamurile următoare, după moartea lui Isus nu au predicat de loc despre trinitate. Înainte de a influența filosofia păgână asupra religiunii creștine — spune că nici nu ar fi fost vorba despre trinitate. Ca documentare induce rugăciunea domnească ca singură existentă. În urma influenței filosofiei păgâne să fi luat naștere ființa (eszme) trinității.

Alexandru Philo să fi fost primul care a privit logos-ul în teoriile lui platonice,

ca Dumnezeu, după care a urmat Tertulian care a inventat numirea de trinitas, trinitate și Athanasie sub care se ridică la învățătură de credință.

Contrarii acestor „novatori“ au fost monarhianii Artemon, Theodot și Praxeas, apoi Callistus, Noetus, Sabelius și Beryllus, monarhiani cari aveau credința orașului etern în primii trei secolii după moartea lui Isus.

Pe Paul de Samosata pe care noi îl privim de eretic, unitarii îl consideră drept primul care a arătat în mod științific că Isus a fost numai om, care nu s'a pogorit din ceriu, ci s'a ridicat de pe pământ, din omenire. Simen înălțându-l pe Paul spune că era nobil antiochian, prietenul Zenobiei și că datorită protecției de care se bucura la curtea ei, credința lui unitară înflori multă vreme în Antiochia.

Mai mare mișcare făcu învățacelul școlii antiochene Arie, care susținu că Fiul nu poate fi egal cu Tatăl prin urmare nu este de o ființă cu Tatăl și nici nu există din etern. Învățătura lui e departe de cea a Apostolilor, dar totuși se poate numi încă unitară. Contrarul lui Arie era Athanasie apărătorul cel mai mare al dzeirii lui Isus. Era mare orator, politician eminent, datorită cărui fapt și iu, zic ei, să câștige pe Constantin cel Mare de partea lui. Aceasta nu s'a întâmplat așa. Constantin voia în primul rând să aducă liniște în sânul bisericii pentru care fapt și permise convocarea primului sinod ecumenic la Nicea (325). Unitarii spun că dzeirea lui Isus ar fi decretat-o cei 318 episcopi prezenți, la porunca expresă a lui Constantin cel Mare — ceace iarăși nu este adevărat. Noi știm atât că majoritatea celor adunați erau apărătorii trinității și numai în interesul liniștei și a consolidării lăuntrice a bisericii au trimis în exil pe cei câțiva, cari nu s'au supus. După moartea lui Constantin cel Mare, continuă ei, urmează cu toate acestea stăpânitori cari favorizau arianismul lătindu-l uimitor. Dar la sinodul al II. ecumenic 383 vedem că sf. părinți accentuiază încă odată dumnezeirea Fiului împreună cu a Duhului Sfânt.

După părerea unitarilor să fi fost aproape toate popoarele creștine din s. IV. ariene. Astfel Alarich cuceritorul Romei,

Genserich cuceritorul Africei erau arieni, pe Atilla să-l fi oprit de a înainta spre Roma tot un arian, în persoana papei Ioan din Ravenna. Mai mult chiar, îi consideră și pe Bulgarii din sec. VIII arieni, deoarece paulicianii bulgari aveau legături tari cu patarii albigenși cari susțineau la fel mai mult omenirea lui Isus. După ei să fi fost deasemenca ariană și Panonia întreagă, pentrucă în lupta ce o dădu Athanasie pentru trinitate toți episcopii de aici să fi fost în tabăra contrară.

Pe acest Athanasie unitarii nu-l pot înghiți de loc, descriindu-l în culorile cele mai întunecate și nefavorabile, ca unul ce le sta în cale, ca un stâlp puternic în calea dezvoltării doctrinei lor. La anunțurile lui Ursacius episcop arian din Belgrad să fi fost depus Athanasie la sinodul din Tyr 335 și să fi ales în locu-i pe cavalerul George, arian înfocat.

(Va urma.)

Școlare. Lucrările de început de an la *Liceul de fete „Regina Maria“ d'n Cluj*, se fac precum urmează: a) Prenotările pentru clasa I precum și a elevelor doritoare de a fi primite în celelalte clase se fac între 1—8 Sept. b) Examenle de admitere în cl. I și examenle de bursă (sunt în total 3 burse 6000 lei pentru fiicele de funcționari) se încep în 10 Sept. ora 8 dimineața. c) Examenle de corigență, particulare, integrale, de diferență se încep în 12 Sept. la ora 8 dimineața. d) Examenul de admitere în cl. V se începe în 20 Sept. la aceeași oră. e) Inscrierile și solvarea taxelor în toate clasele se face dela 21—24 Sept. f) Duminecă în 21 Sept. la ora 10 dimineața se face invocarea Duhului Sfânt. g) Luni în 26 Sept. la ora 8 se încep lecțiile.

Monument. Desvelirea monumentului lui Ștefan cel Mare, ridicat la Chișinău, se va face la 15 Septembrie.

Activitate. Asociația creștină ortodoxă „Patriarhul Miron“ începând de Duminică 14 August, în toate Duminicile, dela orele 5 la 7 d. a. ține adunări cu caracter cultural-religios în sala pavilionului Banat Din Parcul Carol (Evpoziție). Pe lângă prelici și conferințe ținute de preoți și mireni, sunt și concerte date de diverse coruri, cum și cântări religioase executate de membrii asociației.

Logodnă. Dl. N. Radu stud. teol. a IV. la Academia noastră s'a logodit cu d-șoara Marioara Sândeian. Felicitări.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5743—1927.

Ordin-Circular

cătră Onorata preoțime din întreg cuprinsul
Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În legătură cu circulara Noastră Nr. 5315
dela 20 Iulie îndatorăm acum pe toți pre-
oții noștri, ca la eșirea cu sfintele Daruri
să pomenească:

I. *Pe Preainălțatul și iubitorul de Hris-
tos Regele nostru Mihai I, cu Augusta Fa-
milie Domnitoare a României, cu toată
curtea și ostașii Lui, să-L pomenească
Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.*

II. *„Pe membrii Inaltei Regențe, să-i po-
menească Domnul Dumnezeu întru împă-
răția Sa“.*

III. La morți va fi pomenit *Regele Fer-
dinand.*

O hotărâre definitivă va lua Sfântul Si-
nod în sesiunea de toamnă a anului curent.

Cluj, 18 August 1927. *Cluj / Central*

NICOLAE *m. p.*
Episcop.

Nr. 5436/1927.

Ordin-Circular.

Către On. Oficii parohiale.

Prin art. 16 din „Legea timbrului și a
impozitului pe acte și fapte juridice“, in-
trată în vigoare la 1 Maiu 1927, parohiile
încă sunt obligate, ca în fiecare an până
la 1 Octomvrie, să înainteze la Adminis-
trația financiară declarație scrisă și bazată
pe inventarul parohiei anexat despre bu-
nurile ei de mână moartă, imobiliare și
mobile, în vederea statoririi impozitului
de echivalent pe anul următor.

În ce privește bunurile mobile se vor
arăta cu o notă justificativă și sarcinile,
de cari sunt grevate.

Imobilele parohiale, cari nu produc nici
un venit și cari s'au bucurat și până acum
de scutiri, sunt scutite de plata impozitu-
lui de echivalent.

Venindu-ne la cunoștință, că unele oficii
parohiale încă n'au făcut această declarație,
care pentru anul 1927 trebuia înaintată

până la 1 Iunie a. c. ordonăm C. Preoți,
ca președinți ai consiliilor parohiale și ca
reprezentanți legali ai averilor parohiale ca
imediat să facă acea Declarație scrisă și
să o ducă la Administrația financiară a
sediului lor, spre a nu cădea sub amenda
prevăzută la Art. 76 al legii menționate
mai sus.

Totodată îi îndatorăm să-și procure dela
orice librărie „*Legea timbrului...*“ și să se
conformeze ei în ce privește taxele de
timbru: pe cereri cătră autorități, pe ce-
reri pentru întabularea, prenotarea.... imo-
biliarelor; pe actele autentificate sau lega-
lizate; pe copiile actelor; pe extrase ma-
triculare; pe orice certificat oficial; pe
declarațiuni de donații; pe testamente, pe
procuri, pe acte de transacții sau învoieți,
pe cereri pentru exploatare etc. conform
Art. 4 din lege, în ce privește impozitul
proporțional asupra contractelor de închi-
riere, arendare, vânzări, asigurări contra
focului etc. conform Art. 14 și 15, pentru
evitarea amendelor prevăzute la Art. 74
din Legea timbrului și în ce privește apelul
contra impunerii impozitului proporțional
care se înaintează la Administrația finan-
ciară în termen de 20 zile dela comunica-
rea hotărârii ei.

Cluj, 22 August 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 247—927.

2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de protopres-
biter al tractului ortodox român *Maramu-
răș* cu centrul în Sighet, se publică con-
curs cu termen de 30 zile dela prima pu-
blicare în „*Renașterea*“.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele fasonate în coala B. pentru
întregirea salariului de paroh dela stat din
parohia centrală Sighet.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și
paușalul ce se va stabili din fondul gene-
ral administrativ al Consiliului eparhial.

3. Retribuția din fondul protopresbiteral
al tractului ce se va crea.

Taxele legale dela vizitațiile canonice.

Concurenții îndreptățiți își vor înainta
cererile instruite cu documentele necesare
în termenul deschis Consiliului eparhial din

Cluj, conform concluzului congresului Nr. 111 din 1888. Dela concurenții din alte eparhii se cere să prezinte și un act de învoire dela chiriarhul lor, că în caz de alegere și numire îi va elibera litercele dimisionale.

Având în vedere că parohia centrală Sighet este completată, întru cât postul de protopop va fi ocupat de unul dintre preoții tractului, acesta va avea să rămână în parohia sa actuală, iar dacă va fi din alt tract va avea să ocupe una din parohiile vacante ale tractului Maramurăș beneficiind de retribuțiile acestei parohii, până ce parohia centrală Sighet va deveni vacantă, având apoi a ocupa pe aceasta.

Sighet, din ședința consiliului protopopesc ortodox român, ținută la 4 Aug. 1927.

Mihail Muntean m. p. adm. protop. prez. Ion Arcaș m. p. notar.

Nr. 5572. Aprobant.

Cluj, la 16 August 1927.

Nicolae Ivan m. p. episcop. Laurențiu Curea m. p. secretar.

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 4430/1927. 3—3

Concurs

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj cu terminul de **1 Septembrie 1927.**

Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru o cerere timbrată, scrisă cu mâna proprie, anexând în orginal următoarele documente:

- a) Actul de botez dela oficiul parohial.
- b) Atestatul de bacalaureat sau de absolvire a clasei a opta.
- c) Atestat medical prin care să se constate integritatea spirituață și corporală a petentului.
- d) Declarația petentului subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic va intra în slujba eparhiei cel puțin cinci ani de zile, la din contra va rețitui fondului seminarial toate speșele de întreținere precum și bursele primite.
- e) Concurenții fără examen de bacalaureat dau o declarație că vor trece acest examen în cursul anului.

Cererile instruite cu aceste documente se vor înainta Consiliului până la terminul fixat mai sus.

Cereri intrate după acest termin nu se vor lua în considerare.

Cei primiți se vor prezenta la înscriere **în 27—30 Septembrie.** — Toate taxele de înscriere la oaltă fac 100 lei, dela cari nu poate fi scutit nime.

Cursurile se încep la 2 Octomvrie.

Pentru întreținerea la internatul Academiei studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 6000 lei. — Jumătate se va solvi la înscriere, iar cealaltă jumătate la 1 Februarie 1928.

Pentru anul școlar 1927—28 Consiliul nostru eparhial a fixat cinci burse întregi de câte 6000 lei și zece semi-burse de câte 3000 lei, socotite în taxa de întreținere în internat.

Studenții cari reflectează la aceste burse vor anexa la documentele lor de mai sus și *certificat de paupertate* dela primăria comunală, iar studenții vechi vor dovedi pe lângă certificatul de paupertate că au trecut examenele teologice prescise.

Cererile pentru aceste burse se vor înainta aici tot până la 1 Septembrie.

Rezultatul se va comunica fiecărui concurent la timp.

Fiecare student primit în institut va aduce cu sine cel puțin patru schimburi de rufe în stare bună.

Dela data inmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite de regulament.

Nici un student nu poate cerceta în acelaș timp ca student ordinar, alte institute de învățământ.

Studenții sunt obligați să locuiască în internatul Academiei și să se conformeze normelor stabilite de regulament.

La inmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Atragem atenția preoțimei noastre asupra acestui comunicat și o rugăm să îndemne tinerii absolvenți de licee ca să intre în această școală, care le poate deschide prospecte frumoase de viitor.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 16 Iunie 1927.

Nicolae Ivan m. p. episcop. L. Curea m. p. secretar.